

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/32/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320201446
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5320201446.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu Mgr. Andreja Kekelyho a členov JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Martiny Mochnáčovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX/XX, XXX XX G. - U O., zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka A. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX/XX, XXX XX G. - R. O., zastúpená JUDr. Michalom Roštárom, advokátom so sídlom ul. Pod Brehom 71, 023 54 Turzovka, IČO: 42 225 949 a otec F. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XXXX/XX, XXX XX F., zastúpený JUDr. Evou Klemovou, advokátkou so sídlom M. R. Štefánika 1, 902 01 Pezinok, IČO: 31 806 368, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 14P/32/2020-47 zo dňa 19. októbra 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 14P/32/2020-47 zo dňa 19. októbra 2020 zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Čadca (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok (výrok I.). Otcovi ďalej uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 145,- eur mesačne od 29.04.2020 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky (výrok II.) a povinnosť prispievať na výživu maloletej vo forme tvorby úspor s účinnosťou od 29.04.2020 sumou 145,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, a to na účet maloletej (výrok III.). Taktiež otcovi uložil povinnosť uhradiť nedoplatok na výživnom vo forme tvorby úspor za obdobie od 29.04.2020 do 31.10.2020 na maloletú v sume 876,67 eur, pričom mu povolil uvedený nedoplatok splácať v mesačných splátkach po 40,- eur mesačne spolu so sumou určenou na tvorbu úspor tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého nedoplatku (výrok IV.). Matke uložil povinnosť zriadiť do 7 dní od doručenia tohto rozhodnutia osobitný účet maloletej a do 7 dní od zriadenia tohto účtu oznámiť otcovi číslo účtu, ako aj zaslať druhopis zmluvy o zriadení účtu v príslušnom peňažnom ústave (výrok V.). Súčasne určil, že na nakladanie s finančnými prostriedkami na účte maloletej je potrebný súhlas súdu (výrok VI.). Styk otca s maloletou bol upravený v napadnutom rozsudku tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou, a to každý párny týždeň v sobotu od 12.00 hod. do 16.00 hod. a každý nepárny týždeň v stredu od 12.00 hod. do 16.00 hod. (výrok VII.). V prípade, ak otec nemôže v uvedenom čase realizovať styk z dôvodov na jeho strane, uložil otcovi povinnosť matku minimálne 24 hodín vopred informovať s tým, že matka je povinná po dohode s otcom umožniť mu náhradný termín v rozsahu neumožneného styku (výrok VIII.). Zároveň uložil matke povinnosť maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať ju otcovi v mieste bydliska maloletej a otcovi povinnosť po ukončení stretnutia maloletú vrátiť do starostlivosti matky v mieste bydliska maloletej (výrok IX.). Napokon o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok X.).

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil súd prvej inštancie tým, že matka návrhom podaným na súde prvej inštancie dňa 29.04.2020 žiadala o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej s tým, že v spoločnej domácnosti s otcom nežijú od 07.03.2020, kedy sa aj spolu s maloletou odsťahovala k svojim rodičom. Poberá materský príspevok vo výške 930,- eur. Od odchodu zo spoločnej domácnosti otec prispel na výživu maloletej sumou 50,- eur, zakúpil jej drobnosti v hodnote asi 20,- eur a trikrát ju navštívil.

3. Otec sa k návrhu vyjadril podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 05.08.2020, v ktorom uviedol, že súhlasí so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky. Zastupovanie maloletej a spravovanie jej majetku navrhuje oboma rodičmi. Chcel by sa s maloletou stretávať každú sobotu. Výživné navrhol v sume 100,- eur mesačne.

4. Súd prvej inštancie citujúc ust. 24 ods. 3 a 4, § 25 ods. 1 a 2, § 28 ods. 2, § 36 ods. 1 veta prvá, druhá a štvrtá, § 62 ods. 1 až 5, § 63 ods. 3, § 65 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1 a § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“) ďalej uviedol, že mal v danej veci preukázané, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, čím boli splnené zákonné podmienky pre úpravu rodičovských práv a povinností k maloletej súdnou cestou.

5. Vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletú považoval súd prvej inštancie za nepochybné, že jej výchovu zabezpečuje matka, v ktorej starostlivosti neboli zistené nedostatky, pričom otec súhlasil s tým, aby bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky. Preto maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky. Súčasne uviedol, že v danom prípade majú obaja rodičia rodičovské práva a povinnosti a obaja prejavili záujem o zastupovanie maloletej, pričom nevidel dôvod, prečo by nemohli obaja rodičia zastupovať maloletú. Samotná skutočnosť, že sa otec podľa matky do všetkého stará a o všetkom chce byť informovaný, ešte neznamená, že by nemal rodičovské práva. Vzhľadom na to rozhodol tak, že obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

6. Výživné otca na maloletú upravil s poukazom na to, že maloletá je v celodennej starostlivosti matky, je vo veku necelého jedného roka, je dojčená. Matka má výdavky spojené s výživou maloletej celkovo v sume 191,- eur mesačne. Je aktuálne na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok v sume 370,- eur a prídavok na dieťa v sume 24,- eur mesačne. Na domácnosť, v ktorej žije s maloletou, prispieva sumou 170,- eur mesačne, čo súd prvej inštancie považoval za primerané. Za telefón platí 20,- eur mesačne, životné poistenie si platí v sume 120,- eur polročne. Inak je maloletá zdravá, bez liekov, ktoré by mala na predpis. Maloletej matka založila aj poisťku, za ktorú platí poisťné 30,- eur mesačne. Otec pracuje ako profesionálny vojak. V roku 2019 mal priemernú čistú mesačnú mzdu vo výške 1.270,- eur

a za obdobie od januára do septembra 2020 mal priemernú čistú mesačnú mzdu vo výške 1.464,- eur. Otec spláca poskytnutý úver v splátkach vo výške 280,- eur, má aj fondy, v ktorých si šetrí pre seba 90,- eur a pre maloletú 30,- eur. Platí si životné poistenie s poisťným 35,- eur, nájom v sume 155,- eur, elektrinu v sume 25,- eur, internet + TV v sume 20,- eur, cestovné do práce asi 100,- eur, na stravu asi 100,- eur a výdavky na cesty za maloletou má v sume cca 100,- eur mesačne. Na maloletú platí výživné 100,- eur, pričom robil aj nákupy vecí pre maloletú. Jeho zdravotný stav je dobrý, lieky na predpis neužíva.

7. Pri určení presnej sumy výživného tak súd prvej inštancie vychádzal z príjmu otca vo výške 1.464,- eur mesačne, majúc za to, že rozsah vyživovacej povinnosti otca by bol primeraný vo výške 20 % z jeho príjmu (cca 293,- eur mesačne), pričom zohľadnil, že otec zakupuje maloletej aj iné veci. Výživné má zároveň spotrebný charakter, tzn. výška výživného má zodpovedať odôvodneným mesačným nákladom dieťaťa. Je potrebné dbať na to, aby výživné nad túto hranicu nepriamo neuspokojovalo z časti i potreby iných osôb. Súd prvej inštancie tak ustálil výdavky dieťaťa na sumu cca 190,- eur až 200,- eur, pričom matka sa musí podieľať na výžive maloletej nie len osobnou starostlivosťou, ale čiastočne aj finančne. Preto výdavky maloletej rozdelil medzi rodičov tak, že otec sa bude podieľať na výdavkoch maloletej v 3/4-nách a matka v 1/4-ne, zohľadniac jej osobnú starostlivosť o maloletú. V nadväznosti na uvedené určil s účinnosťou od podania návrhu, t. j. od 29.04.2020, otcovi výživné vo výške 145,- eur mesačne, ktorú sumu považoval vo vzťahu k príjmu otca za primeranú a zodpovedajúcu odôvodneným potrebám maloletej, pričom s poukazom na ust.

§ 76 ods. 1 ZoR otcovi uložil povinnosť výživné uhrádzať do 15. dňa mesiaca vopred.

8. S odkazom na ust. § 62 ods. 2 a § 63 ods. 3 ZoR súd prvej inštancie otca ďalej zaviazal s účinnosťou od 29.04.2020 (od podania návrhu) na tvorbu úspor pre maloletú mesačne v sume 145,- eur s odôvodnením, že to dovoľujú majetkové pomery otca a výška výživného určeného na tvorbu úspor zodpovedá preukázaným príjmom otca. Na nakladanie s úsporami bude potrebný súhlas súdu (§ 63 ods. 3 ZoR). Skutočnosť, že otec zmluvou na jeho meno zriadil maloletej šetrenie, nedáva záruku, že otec pri tomto šetrení zotrvá. Sumu nasporenú na tomto účte, ktorý zriadil pre maloletú, môže použiť na

úhradu nedoplatku na tvorbu úspor. Nedoplatok výživného na tvorbu úspor za obdobie do 31.10.2020 v sume 876,67 eur súd prvej inštancie povolil otcovi splácať v splátkach v sume 40,- eur mesačne spolu so sumou určenou na tvorbu úspor tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého nedoplatku.

9. Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletou, súd prvej inštancie poňal do rozhodnutia dohodu rodičov o tejto otázke. Matke zároveň uložil povinnosť maloletú na styk pripraviť a odovzdať ju otcovi s tým, že otec je povinný v stanovenom čase maloletú vrátiť matke.

10. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ust. § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

11. Proti rozsudku, čo do jeho výrokov II. až V., podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec, pričom navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok vo výrokoch II. a IV. tak, že by mu uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej sumu 178,- eur mesačne od 29.04.2020, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred s tým, že výživné v sume 145,- eur mesačne bude povinný platiť k rukám matky maloletej a výživné v sume 33,- eur mesačne na účet maloletej, už matkou zriadený a súčasne mu uložil povinnosť zaplatiť nedoplatok na výživnom za obdobie od 29.04.2020 do 31.10.2020 v sume 200,20 eur do 3 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku na účet maloletej už zriadený matkou. Súčasne otec navrhol zrušiť napadnuté výroky III. a V.

12. Otec v podanom odvolaní namietal, že síce jeho odvolanie primárne nesmeruje voči výroku II., ktorým mu bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 145,- eur mesačne, avšak ak je tvorba úspor v zmysle ust. § 63 ods. 3 veta prvá ZoR považovaná za odôvodnené potreby dieťaťa, výživné na bežné potreby maloletej a na tvorbu jej úspor tvorí jeden celok, v dôsledku čoho rozhodnutie súdu prvej inštancie o výživnom jeho rozdelením do dvoch výrokov rozsudku (II. a III.) vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Otec ďalej namietal, že ak v čase jeho rozhodovania mu neboli známe žiadne údaje o účte maloletej na tvorbu jej úspor, súd prvej inštancie nemohol vyhodnotiť, či sú práva a povinnosti maloletej zo zmluvného vzťahu s bankou, založeného jej zákonným zástupcom - matkou, v súlade s najlepším záujmom maloletej, v dôsledku čoho výrok V. rozsudku o povinnosti matky zriadiť účet až potom, ako jej bude rozsudok doručený, vychádza z neúplne zisteného skutočného stavu veci. Za nesprávne právne posúdenie veci považoval otec aj uloženie mu povinnosti zaplatiť zročné výživné na tvorbu úspor za obdobie od 20.04.2020 do 31.10.2020 v sume 876,67 eur v splátkach vo výške 40,- eur mesačne z dôvodu, že takýmto postupom súd prvej inštancie v konečnom dôsledku ustálil jeho vyživovaciu schopnosť na 330,- eur mesačne.

13. V ďalšom otec namietal nesprávne určenie výšky jeho príjmu, keďže tento sa má pre účely určenia výživného stanovovať ako priemerný mesačný príjem za posledných 12 mesiacov. Pri určení výšky výživného mal tak súd prvej inštancie vychádzať z priemeru jeho príjmu za obdobie máj 2019 až september 2020, tzn. zo sumy cca 1.367,- eur mesačne. Súčasne súd prvej inštancie nezohľadnil jeho výdavky na ošatenie a hygienické a čistiace prostriedky, ktoré opomenul uviesť, pričom tak mal správne vychádzať z jeho priemerných mesačných výdavkov v sume 1.005,- eur. Na druhej strane súd prvej inštancie uznal výdavok matky na bývanie v sume 170,- eur len na základe jej ničím nepodloženého tvrdenia, a teda tento jeho skutkový záver nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

14. Otec tiež nesúhlasil s úvahou súdu prvej inštancie, že je primerané, aby platil výživné v rozsahu 20 % z jeho aktuálneho mesačného príjmu, a to aj napriek tomu, že po zaplatení jeho výdavkov a určeného výživného by mu z aktuálneho príjmu ostala suma len 129,- eur. Rozsudok tak vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci z dôvodu, že súd prvej inštancie reálne stanovil jeho vyživovaciu povinnosť voči maloletej v rozsahu zodpovedajúcom potrebám plnoletého nezaopatreného dieťaťa. Súdom prvej inštancie určený pomer tak nezohľadňuje aktuálny vek a reálne potreby maloletej a ani to, že zákonodarca pre aplikáciu ust. § 63 ods. 3 prvá veta ZoR predpokladá nadštandardné majetkové pomery na strane povinného rodiča. Otec tak považoval za zodpovedajúce jeho schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom a na druhej strane odôvodneným potrebám maloletej výživné v celkovej sume 178,- eur (z toho na tvorbu úspor 33,- eur).

15. Matka v podanom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch potvrdil. Ďalej uviedla, že napadnuté výroky II. a III. sú dostatočne zrozumiteľné a určité a spôsobom formulácie týchto výrokov nie je v rozpore tak s procesným, ako aj hmotným právom. Matka považovala za vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti určenia výživného určeného na tvorbu úspor. Za nedôvodnú matka považovala námietku otca o určení výživného v sume 330,- eur z dôvodu splácania nedoplatku na výživnom v mesačných splátkach v sume 40,- eur. Túto považovala za vyplývajúcu z nepochopenia inštitútu úhrady zameškaného výživného. S odkazom na to, že pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozhodnutia [§ 217 ods. 1 zákona č.

160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], matka považovala za správne, ak súd prvej inštancie vychádzal z príjmu otca v tomto čase, a teda zo sumy 1.464,- eur.

16. K spochybňovaniu jej výdavkom na bývanie v sume 170,- eur mesačne matka uviedla, že sám otec vynakladá na bývanie sumu 155,- eur, súčasne na elektrinu sumu 25,- eur a na internet + TV sumu 20,- eur mesačne. Jeho celkové výdavky na bývanie v sume 200,- eur mesačne prevažujú nad ňou udávanými výdavkami na dve osoby v sume 170,- eur mesačne. Potreby bývania maloletej tak nedosahujú úroveň potrieb bývania otca, hoci sa má dieťa právo podieľať na životnej úrovni rodiča. Matka tak aj námietku otca ohľadom týchto výdavkov považovala za nedôvodnú.

17. Pokiaľ ide o výklad ust. § 63 ods. 3 ZoR matka namietala, že toto ustanovenie nevychádza z nadštandardných príjmových pomerov rodiča, ale z toho, že tvorbu úspor umožňujú príjmové pomery rodiča. V kontexte s výškou výživného na tvorbu úspor poukazovala matka na výdavky otca v podobe splátok úveru, ďalšieho sporenia a vôbec celkové výdavky na krytie jeho potrieb.

18. V odvolacej replike (podanie zo dňa 01.03.2021) otec zásadne zopakoval argumentáciu produkovanú v podanom odvolaní, pričom túto doplnil tým, že pri určovaní výživného na tvorbu úspor mal súd prvej inštancie povinnosť prihliadať v zmysle ust. § 63 ods. 3 ZoR na jeho celkové majetkové pomery a jeho celkovú reálnu životnú úroveň. Keďže z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, ako sa s jeho majetkovými pomermi a životnom úrovňou súd prvej inštancie vysporiadal, súd prvej inštancie týmto založil odvolací dôvod aj podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

19. V ďalšom otec ako súčasť argumentácie v odvolacej replike ohľadom rozhodovania súdu prvej inštancie o výživnom na tvorbu úspor uviedol, že matka bez jeho súhlasu a iba na základe jej rozhodnutia, tzn. svojvoľne, zmenila rodičmi dohodnuté miesto obvyklého pobytu maloletej a odsťahovala sa z F. do 213 km vzdialenej G., a teda v konečnom dôsledku rozhodol vo veci miestne nepríslušný súd.

20. Matka v odvolacej duplike (podanie zo dňa 09.04.2021) zásadne zopakovala už v predchádzajúcom podaní produkovanú argumentáciu. Na námietku otca o jej svojvoľnom rozhodnutí o zmene bydliska maloletej matka uviedla, že absenciu súhlasu otca vo vzťahu k svojvoľnej zmene dohodnutého miesta trvalého pobytu maloletej vykladá ako nevyhnutnú zmenu bydliska s ohľadom na ukončenie partnerského vzťahu rodičov maloletej, pričom s ohľadom na vek maloletej táto nasledovala pochopiteľne matku. Teda nešlo o svojvoľnú zmenu, ale o prirodzenú zmenu s ohľadom na ukončenie partnerského vzťahu rodičov maloletej.

21. Otec na vyjadrenie matky reagoval podaním zo dňa 07.05.2021 tak, že zmena bydliska maloletej do miesta vzdialeného 213 km od miesta pobytu dieťaťa dohodnutého medzi rodičmi iba z dôvodu ukončenia partnerského vzťahu medzi rodičmi dieťaťa a s ohľadom na útlý vek dieťaťa, ktoré nasleduje pochopiteľne matku, nemá oporu v zákone. Otec trval na tom, že zo strany matky došlo k svojvoľnej zmene bydliska maloletej v čase, keď toto bolo na základe dohody rodičov na adrese jeho bydliska a neexistovalo žiadne rozhodnutie, ktorým by bola táto ich dohoda v čase odsťahovania sa matky zmenená.

22. Na podanie otca zo dňa 07.05.2021 matka nereagovala.

23. Kolízny opatrovník v rámci odvolacieho konania ostal pasívny a nepodal žiadne vyjadrenie.

24. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací [§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“)], po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP a § 2 ods. 1 CMP), subjektom na to oprávneným (§ 359 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu podľa ust. § 65 v spojení s ust. § 23 ods. 2 CMP, t. j. v celom rozsahu (keďže išlo o konanie, ktoré je možno začať aj bez návrhu) s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a rozsudok súdu prvej inštancie v celom jeho rozsahu, vrátane závislého výroku o náhrade trov konania, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 2 ods. 1 CMP), podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

25. Odvolací súd na úvod poukazuje na to, že pre konanie súdu je potrebné naplnenie procesných podmienok. Procesné podmienky definuje CSP v ust. § 161 ods. 1 ako podmienky, za ktorých môže súd konať a rozhodnúť. Splnenie procesných podmienok súd (vrátane odvolacieho) ex offio skúma kedykoľvek počas konania (§ 161 ods. 1, § 378 ods. 1 a 380 ods. 2 CSP), aj keď to nie je stranami (účastníkmi) namietané. V odvolacom mimosporovom konaní to platí o to viac, keďže odvolací súd nie je viazaný odvolacími dôvodmi (§ 66 CMP).

26. Jednou z procesných podmienok na strane súdu, za splnenia ktorej môže súd v mimosporových konaniach konať, je jeho príslušnosť. Podľa ust. § 3 CMP je na konanie miestne príslušný súd, o ktorom to ustanoví tento zákon. V konaniach vo veciach starostlivosti o maloletých [§ 111 CMP, teda ja v

konaniach o úprave výkonu rodičovských práv a povinností, výžive maloletého a styku s maloletým podľa § 111 písm. b) až d) CMP] je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania (doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania, § 24 CMP) bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 112 ods. 1 CMP). Takto určená miestna príslušnosť trvá počas celého konania v zmysle zásady perpetuatio fori (§ 36 ods. 2 CSP). Ak sa však zákonným spôsobom zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, môže súd preniesť svoju príslušnosť na iný súd, ak to vyžaduje záujem maloletého. Ak tento súd nesúhlasí s prenesením príslušnosti, rozhodne jeho nadriadený súd (§ 112 ods. 2 CMP). V režime CMP skúma súd príslušnosť aj bez námietky počas celého konania (§ 5 CMP). Ak zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov (§ 6 ods. 1 CMP).

27. Bydliskom je nutné rozumieť miesto, v ktorom sa účastník zdržuje v úmysle trvale sa tam zdržovať. Bydliskom maloletého dieťaťa sa na základe uvedeného rozumie miesto, kde sa maloleté dieťa zdržuje z vôle zákonných zástupcov, na základe rozhodnutia súdu alebo na základe iných rozhodujúcich skutočností.

28. Dohoda rodičov ohľadom miesta bydliska dieťaťa tak bude mať v praxi zásadne konkludentnú formu. Je tak pravdepodobné, že ku konsenzu ohľadom miesta pobytu dieťaťa rodičia dospejú bez osobitnej diskusie, rešpektujúc konkrétny stav. Takáto dohoda potom zakladá miesto bydliska dieťaťa a súčasne aj miestnu príslušnosť súdu pre konania vo veciach starostlivosti o maloletých. Ak sa jeden z rodičov svojvoľne odsťahuje aj s dieťaťom do obvodu iného súdu, neznamená to, že sa zmenili kritériá pre posudzovanie miestnej príslušnosti. Na konanie je vždy príslušný ten súd, v obvode ktorého mal maloletý posledné bydlisko určené zákonným spôsobom. Preto nestačí, ak sa súd pri posudzovaní miestnej príslušnosti bude venovať len otázke, kde skutočne býva (má svoje bydlisko) dieťa v čase začatia konania. Musí zistiť, či toto bydlisko nebolo zmenené, a ak áno, či k zmene došlo zákonným spôsobom (čo i len s konkludentným súhlasom druhého rodiča).

29. Za iný zákonný spôsob určenia bydliska dieťaťa možno považovať umiestnenie dieťaťa do ústavnej starostlivosti, zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov alebo tretej osoby, určenie bydliska jedným z rodičov, pokiaľ druhý nežije a pod.

30. Z obsahu spisu v posudzovanej veci vyplýva, že konanie vo veci bolo začaté dňa 29.04.2020 doručením návrhu matky na začatie konania zo dňa 28.04.2020 Okresnému súdu Čadca. Matka v návrhu uviedla, že s otcom maloletej žila v spoločnej domácnosti na adrese A. XX, F. (poznámka: súčasne miesto aj aktuálneho bydliska otca). Medzi nimi sa už v období jej tehotenstva začali hádky a dochádzalo k nedorozumeniam. Nakoľko jej tehotenstvo bolo rizikové a potrebovala psychickú pohodu, situáciu riešila odchodom k rodičom. Po narodení maloletej (XX.XX.XXXX) žila s otcom maloletej krátky čas v spoločnej domácnosti. Problémy medzi nimi však pretrvávali naďalej, situáciu už nevedela psychicky uniesť, a tak sa odsťahovala aj s maloletou dňa 07.03.2020 na adresu trvalého bydliska (u rodičov).

31. Ako už bolo spomenuté otec v podanej odvolacej replike namietal, že matka maloletej bez jeho súhlasu a iba na základe jej rozhodnutia, tzn. svojvoľne, zmenila rodičmi dohodnuté miesto obvyklého pobytu maloletej a odsťahovala sa z F. do 213 km vzdalenej G., a teda v konečnom dôsledku rozhodol vo veci miestne nepríslušný súd. Týmto otec v zmysle ust. § 62 ods. 2 CMP rozšíril odvolacie dôvody.

32. Odvolací súd sa tak v zmysle ust. § 65 CMP pri preskúmaní napadnutého rozsudku zaoberal primárne otázkou naplnenia procesných podmienok [odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a) CSP]. Vzhľadom k námietke otca sa odvolací súd konkrétne zaoberal otázkou miestnej príslušnosti Okresného súdu Čadca na konania v posudzovanej veci.

33. S poukazom na obsah spomenutých podaní účastníkov (návrh matky na začatie konania a podania rodičov v odvolacom konaní) možno ustáliť, že po narodení maloletej sa miestom jej bydliska stalo miesto spoločnej domácnosti jej rodičov na adrese aktuálneho bydliska otca, t. j. na adrese A. XXXX/XX, XXX XX F.. K určeniu tohto bydliska maloletej nepochybne došlo na podklade konkludentnej dohody rodičov. Túto dohodu medzi rodičmi možno vyvodiť z nesporných okolností, že matka sa po narodení maloletej vrátila s maloletou do spoločnej domácnosti s otcom, v ktorej s otcom žila aj pred narodením maloletej. Rovnako túto dohodu potvrdila aj matka svojim vyjadrením zo dňa 09.04.2021, v ktorom uviedla, že z jej strany išlo o zmenu bydliska maloletej (matka túto odôvodňovala ako nevyhnutnú). Ak potom dňa 07.03.2020 matka, v dôsledku svojho rozhodnutia ukončiť partnerský vzťah s otcom, opustila aj s maloletou spoločné bydlisko, nemohlo na základe tejto jej jednostrannej vôle dôjsť bez súhlasu otca k zmene bydliska maloletej. Ani nesporná skutočnosť, že po opustení spoločnej domácnosti s otcom do dňa podania návrhu na začatie konania na Okresnom súde Čadca (dňa 29.04.2020), t. j. počas obdobia necelých dvoch kalendárnych mesiacov, bola matka s maloletou v mieste ich súčasného pobytu, nemožno vykladať tak, že medzi rodičmi došlo k dohode o zmene bydliska maloletej, a to uzavretej na

strane otca tým, že otec maloletej sa v tomto krátkom období nedožadoval návratu maloletej do miesta dovtedajšieho bydliska a nový stav takto konkludentne akceptoval.

34. Zohľadniac uvedené tak odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej Okresný súd Čadca nebol v čase začatia konania miestne príslušným súdom na konanie v posudzovanej veci. V čase začatia konania mala maloletá podľa poslednej spoločnej dohody rodičov bydlisko v F., a preto bol v zmysle ust. § 112 ods. 1 CMP v spojení s ust. § 2 ods. 7 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ust. § 10 zákona

č. 221/1996 Z. z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky v spojení s ust. § 1 a prílohy nariadenia Vlády SR č. 258/1996 Z. z., ktorým sa vydáva Zoznam obcí a vojenských obvodov tvoriacich jednotlivé okresy, na konanie miestne príslušný Okresný súd Pezinok. Táto jeho miestna príslušnosť trvá počas celého konania. Ak teda vo veci konal ako súd prvej inštancie Okresný súd Čadca, možno uzavrieť, že vo veci konal mieste nepríslušný súd, a teda nebola naplnená jedna z podmienok konania na strane súdu. Okresný súd Čadca mal správne aj bez námietky skúmať otázku miestnej príslušnosti (§ 5 CMP) a vec postúpiť Okresnému súdu Pezinok ako miestne príslušnému súdu (§ 6 ods. 1 CMP).

35. V nadväznosti na to odvolací súd bez ďalšieho, teda bez toho, aby sa zaoberal prieskumom napadnutého rozhodnutia v samotnom merite veci a ďalšími námietkami otca v jeho opravnom prostriedku, podľa ust. § 389 ods. 1 písm. a) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP zrušil napadnutý rozsudok v celom jeho rozsahu a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

36. V ďalšom konaní Okresný súd Čadca tak postúpi súdenú vec v zmysle ust. § 6 ods. 1 CMP Okresnému súdu Pezinok ako miestne príslušnému súdu na jej prejednanie a rozhodnutie.

37. V zmysle ust. § 396 ods. 3 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí aj o trovách odvolacieho konania.

38. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods. 1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.